

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

22.12.2017 № 07-2302

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету на заходи із соціальної підтримки учасників антитерористичної операції, і повідомляє.

Упродовж 2016 року та 9 місяців 2017 року Міністерство соціальної політики України як головний розпорядник бюджетних коштів, Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції як відповідальний виконавець (далі – Служба), органи соціального захисту населення як розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня бюджетної програми за КПКВК 2505150 **не забезпечили повного використання коштів на здійснення заходів із соціальної підтримки учасників АТО та ефективного управління ними.**

У 2016 році на здійснення заходів з психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників АТО, забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням затверджено бюджетних призначень зі змінами у сумі 100,8 млн грн, використано 86,7 млн грн (**86,1 відсотка**).

Внаслідок недостатнього контролю з боку Мінсоцполітики, Служби за ефективним управлінням коштами державного бюджету, прорахунків Служби, органів соціального захисту населення при здійсненні зазначених заходів **14 млн грн** не були використані та на кінець бюджетного року повернені до державного бюджету (з них на рахунках Служби – 9,2 млн грн, органів соціального захисту – 4,8 млн грн), що є **неефективним управлінням бюджетними коштами всіма учасниками процесу.**

За 9 місяців 2017 року за КПКВК 2505150 із 107,6 млн грн бюджетних призначень на рік використано лише **28,4 відс.** бюджетних коштів: на заходи із санаторно-курортного лікування постраждалих учасників АТО – **22,7 відс.**, соціальної та професійної адаптації – **40,9 відс.**, фактично **не забезпечено** здійснення заходів із психологічної реабілітації учасників АТО. Отже, є ризики їх **невиконання у повному обсязі, як наслідок – недосягнення мети бюджетної програми** та виконання її результативних показників. Ненадання таких послуг позбавляє учасників АТО **законодавчо визначених пільг.**

Через систематичне зволікання Мінсоцполітики з розробленням та погодженням проектів порядків використання коштів державного бюджету і порядків організації заходів із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників АТО та забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням **формування нормативно-правової бази з цих питань не завершено**, що негативно вплинуло на реалізацію заходів.

Згідно із Законом України від 20.12.1991 № 2011 «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (у редакції з 28.11.2015) (далі – Закон № 2011) військовослужбовці, учасники бойових дій та прирівняні до них особи, особи, звільнені з військової служби, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, **в обов'язковому порядку повинні пройти безоплатну психологічну, медико-психологічну реабілітацію** у відповідних центрах з відшкодуванням вартості проїзду.

Водночас створення системи надання реабілітаційних послуг учасникам АТО досі не завершено. Новий Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції в умовах децентралізації видатків затверджено лише в липні 2017 року. Тільки на початку грудня поточного року Мінсоцполітики подало на розгляд Кабінету Міністрів України проект Порядку проведення психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції, що **унеможливило надання у 2017 році таких послуг за рахунок коштів державного бюджету**.

Обсяги передбачених за КПКВК 2505150 на 2017 рік бюджетних призначень на здійснення заходів з психологічної реабілітації станом на 01.10.2017 зменшені з 50 до 21,9 млн грн, використано лише **2,3 млн грн** (порівняно з початково затвердженими **4,7 відс.**), отже, є ризик невикористання **19,6 млн гривень**. Зменшення через нормативну неврегульованість обсягів видатків на ці заходи **на 28,1 млн грн** (на 56,1 відс.) свідчить про **неефективне управління коштами державного бюджету за цим напрямом**.

Із 8,5 тис. учасників АТО, які мали отримати у 2017 році послуги із психологічної реабілітації, фактично їх отримали лише 435 осіб (5,1 відсотка). Отже, незважаючи на законодавчо визначену **обов'язковість** проходження учасниками АТО **психологічної реабілітації**, у 2017 році **рівень їх забезпечення** цією послугою становив лише **0,1 відс.** від кількості учасників АТО, внесених до Єдиного реєстру учасників антитерористичної операції.

Внаслідок невикористання у поточному році коштів на заходи із психологічної реабілітації Мінсоцполітики за погодженням Мінфіну збільшено з 22,5 млн грн до 50,5 млн грн (у 2,2 раза) обсяги бюджетних призначень для забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням. Станом на 01.10.2017 органами соціального захисту населення укладено договорів на загальну суму 28,1 млн грн, використано 11,5 млн грн, що становить лише **22,7 відс.** бюджетних призначень зі змінами, тобто, враховуючи збільшені завдання, є **ризик невикористання в повному обсязі** бюджетних коштів, передбачених для забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням.

Слід зазначити, що Мінсоцполітики у 2016 і 2017 роках на виконання вимог статті 13 Закону України від 22.10.1993 № 3551 «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» встановлено середню вартість санаторно-курортної путівки для виплати інвалідам війни грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки у сумі **400 і 440 грн** відповідно, що у **11,2 і 10,7 разів менше**, ніж передбачені в паспортах бюджетної програми середні витрати на санаторно-курортне лікування інвалідів війни з числа учасників АТО.

Надання центрами соціально-психологічної реабілітації населення **соціальної та психологічної допомоги** учасникам АТО **обмежено лише двома регіонами** (чотири центри розташовані у Київській області, один – у Житомирській області), що не дає можливості отримати такі послуги учасниками АТО в інших регіонах.

Процес створення Єдиного реєстру учасників антитерористичної операції (далі – Реєстр) триває вже більше трьох років. У зв'язку із неузгодженостями та прогалинами у нормативно-правовій базі та тривалою процедурою їх усунення Службою не забезпечено внесення до Реєстру інформації про учасників АТО в повному обсязі відповідно до чинного законодавства.

Ведення Реєстру фактично обмежено лише відомостями про осіб, які мають статус учасника бойових дій. У Реєстрі відсутні дані щодо кількості інвалідів та учасників війни, а його наповнення в частині забезпечення учасників АТО житлом, санаторно-курортним лікуванням, психологічною реабілітацією тощо Службою не здійснюється через зволікання нею та Мінсоцполітики з внесенням змін до порядку ведення Реєстру.

Неефективні управлінські рішення органів соціального захисту та недостатній контроль з боку Служби як відповідального виконавця бюджетної програми за КПКВК 2505150 призвели до неефективного управління бюджетними коштами на загальну суму 1051,1 тис. грн, при плануванні видатків встановлено порушень на 3085,4 тис. грн, з порушенням законодавства використано 90,3 тис. грн, з порушенням умов договорів – 146,4 тис. гривень.

За результатами аудиту Рахункова палата рекомендувала Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо затвердження Державної цільової програми з фізичної, медичної, психологічної реабілітації і соціальної та професійної реадaptaції учасників антитерористичної операції на період до 2022 року; усунути недоліки у сфері здійснення заходів із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації учасників АТО та забезпечення постраждалих учасників АТО санаторно-курортним лікуванням; прискорити затвердження Порядку проведення психологічної реабілітації учасників антитерористичної операції

Відповідно до статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Магута